

imalo se je i dijete rođeno 29. 5. 1912. upisati kao zakonito, što je sadanji župnik, kako se čini, i uradio. Neispravno je takogjer po prijašnjem župniku u „Opasci“ zabilježeno, da je N. N. priznao se ocem pred svjedocima (najme djeteta rođenoga 24. 2. 1908.). Toga župnik nije smio učiniti, jer § 164. o. gr. zak. koji je valjda pred očima imao, radi o djetetu nezakonitom, a ne ob onom, koje se smatra zakonitim te glede kojega i ne može biti govora o priznanju očinstva. Počinjene ove pogriješke imadu se ispraviti, pa zato neka župnik izvadak iz matice krštenih djeteta rođenoga dne 24. 2. 1908. pošalje duhovnoj oblasti zajedno sa izvještajem svojim, a ova će preko vlade ishoditi nužne ispravke.

Pošto je u nazočnom događaju bjelodano, da ta djeca ne potiču od zakonitog supruga (muža), a ujedno je javna sablazan, što se vode kao zakonita, imati će župnik o rođenjima obavijestiti supruga u Americi i ponukati ga, neka se pred građanskim sudom opre zakonitosti njihova rođenja. Na suprugov zahtjev proglasiti će svjetovni sud tu djecu nezakonitom, što će se u matici krštenih zabilježiti (za oba fora crkveni i građanski). Ako pako župnik ne bi mogao obavjestiti supruga, ili ako bi se ovaj ustručavao pobijati zakonitost njihovu, morati će župnik cijelu stvar prijaviti duhovnoj svojoj oblasti, i tim je svojoj dužnosti kao crkveni službenik potpuno udovoljio. Duhovna je tada oblast zvana, da nakon provedenih izvada za crkveni samo forum donese odluku, kojom se ta djeca nezakonitom proglašuju, te istu u matici krštenih zabilježiti dade.

Dr. I. A. Ruspini.



Recenzije.

Dr. Dionizije Njaradi: „Sjedinjena crkva među Slavenima i njezin zaštitnik sv. Josafat Kuncevič, nadbiskup poločki, mučenik“. Zagreb 1912. Nakladom društva sv. Jeronima. Str. 108.

I opet se ispunila jedna velika praznina u našoj crkvenoj literaturi. Jedva imade koja partija iz crkvene povi-

jesti hrvatskomu narodu, a i hrvatskome svećenstvu manje poznata nego što je povijest unije slavenskih naroda. Malo je poznata povijest sjedinjenja u Hrvatskoj, a još manje u Ruskoj i Poljskoj. Unija u u Brestu spominje se tek s par riječi, o udesu njezinu malo tko znade. Zato dolazi u dobar čas knjiga Dra Njaradi-a, što ju je izdalo društvo sv. Jeronima pod gornjim naslovom.

Knjiga je pisana za puk laganim

i toplim stilom, sadržaje u glavnom životopis sv. Jozafata, ali s životom ovog Božjeg ugodnika spaja povijest sjedinjenja u Rusiji od početka pa do kraja, t. j. od god. 1595., kad je sklopljena unija u Brestu do god. 1865., kad je ukinuta posljednja sjedinjena biskupija helmska. Stilac čitajući knjigu može u lijepoj i ugodnoj formi životopisa upoznati cijelu povijest unije u Rusiji, može upoznati blagotvorni utjecaj sjedinjenja na obračene raskolnike, mržnju njegovih protivnika, zanos i postojanost njegovih pobornika. Među pobornicima sjedinjenja ističu se metropoliti Hipatije Polij i Veljamin Rutski, no najviše nadbiskup poločki sv. Josafat Kuncevič, taj divan uzor redovnika, svećenika i biskupa, taj prvijenac mučeništva za sv. sjedinjenje.

Budući da je pisac posvetio svoje djelo spomenu tristote godine sjedinjenja u Hrvatskoj (1612—1912), to je na koncu knjige u 11 stranica kratko i stručno ocrtana povijest sjedinjenja u Hrvatskoj, postanak grkokatoličke biskupije sviđničke i križevačke, život i rad poglavitijih grkokatoličkih biskupa, važnost i stanje sadanje biskupije križevačke.

Knjiga završuje s vrućim apelom na hrvatski puk: „Ded molite se braćo, molite se presvetom Srcu Hristovu i velikoj Bogorodici, da uskore onaj presretni dan, kad se budemo svi opet bratski grlili u jednoj pravoj Crkvi Hristovoj, sazidanoj na pećini Petrovoj...“ Dao Bog da taj dan čim prije svane!

Knjigu s radošću pozdravljamo i preporučujemo.

Dr. K. Dočkal.

F. Spirago: Katolički pučki katekizam. Pedagoški i savremeno izragjen. Po šestom izdanju preveo S. Butura. I. dio nauka o Vjeri, II. dio nauka o Čudoređu. Cijena 2 K po svesku, poštom po 30 fil. više. Naručuje se kod g. prevodioca: Bolnica milosrdnih sestara. Zagreb.

Revni prevodioc upravo nas je zaveselio s ovim svojim djelom. Teško da je mogao što praktičnije naći. Spiragov katekizam tako je glasovit,

da je postao gotovo poslovičan. Jasno i korektno izlaganje, lijepi primjeri, vazdan Sv. Pisma, Sv. Otaca i crkvenih odluka, pozivanje na rezultate različitih prirodnih i povjesnih znanosti, lak stil, razumljiv jezik i t. d. — sve te prednosti pridonesle su, te će se rijetko naći biblioteka, što njemački jezik poznaje, a da ne bi imala i Spiragov katekizam, I preveden je u mnoge jezike. Zahvalni smo zato g. prevodiocu, što je i našu oskudnu bogoslovsku literaturu obogatio ovim lijepim djelom. Nesamo katihet pučkih škola, već i profesor vjere u gimnaziji izvrsno će se pomoći za predavanja ovim klasičkim djelom. A svećenstvu u pastoraciji moglo bi to djelo biti pravim dnevnim kompendijem. Valja samo pogledati, što nam autor kaže na pr. i o teškim problemima o vjeri (I. str. 5.), o Bogu (I. str. 57.), nepogriješivosti (I. str. 245.) i t. d., pa će svako uvidjeti, kako su tu znanstveno, a opet pučki predočene vjerske istine. Rekao mi je jedan prijatelj pokazujući zbirku Kellerovih pripovijesti: „Ovako pišite vi, koji što pišete — tobože za nas, pa ćemo Vas čitati“. Evo i mom prijatelju djela, što nije teško, a opet naučno ispisano. Lakše, brže, a opet dobro nije se gotovo moguće spremiti za katihezu i propovijed. — Prijevod je gladak i pravilan, jezik lijep — osobito u II. dijelu. U sitnice ne ću da zalazim „ne paucis offender maculis“, kad se radi o tako mučnom poslu, kao što je prevodenje s njemačkoga u hrvatski jezik. Svak je rad pregledati koju tu sitnicu, kad vidi pred sobom u hrvatskom ruhu ovako znamenito djelo. Bog dao marnom prevodiocu zdravlja, da nam što prije dade i III. svezak.

Dr. Fran Barac.

Энциклопедия славянской филологии, выпускъ 3., Графика у Славянъ. Санктпетербургъ 1911. р. III. + 262 + XXXVI. Цѣна 2 рубля.

U našoj je knjizi malo poznato, da petrogradska naučna akademija od malo godina izdaje enciklopediju slavenske filologije, a pod redakcijom prvoga današnjega slaviste prof. Vatroslava Jagića, naše gore lista. Enciklopedija ne izlazi u obliku lek-